

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/140/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012201055
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2015
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4012201055.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I.B.A. AGRO, s.r.o., so sídlom Vinohrady 17, Nové Zámky, IČO: 34 138 803, zastúpeného JUDr. Martinom Abrahámom, advokátom so sídlom Koceľova 25, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020504/1/1169313/2012 zo dňa 24. septembra 2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/99/2012-71 zo dňa 11. septembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/99/2012-71 zo dňa 11. septembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1020504/1/1169313/2012 zo dňa 24. septembra 2012, ktorým tento ako odvolací orgán na základe odvolania žalobcu zmenil dodatočný platobný výmer Daňového úradu v Nitre, pobočka Nové Zámky č. 9412401/5/603153/2012 zo dňa 29. mája 2012, ktorým prvostupňový správny orgán žalobcovi vyrubil rozdiel dane z pridanej hodnoty v sume 483 458,83 € za zdaňovacie obdobie november 2008 tak, že vo výrokovej časti dodatočného platobného výmeru uvedené znenie „vydaný podľa § 44 ods. 6 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb.“ mení na „vydaný podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb.“.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplynul záver, že napadnuté rozhodnutie ako i postup žalovaného sú v súlade so zákonom. Konštatoval, že správny orgán sa v odvolacom konaní transparentným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu. Poukázal na skutočnosť, že zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty stanovuje prísne kritériá pre uplatnenie odpočtu dane, preto nestačí príslušný daňový obchod doložiť iba účtovnými dokladmi, ale musia byť splnené i

materiálne podmienky, teda musí byť zrejmé, že príslušné zdaniteľné plnenie vykonal subjekt, ktorý si odpočet dane i uplatňuje. Zdôraznil, že táto materiálna podmienka v danom prípade zo strany žalobcu preukázaná nebola. Zároveň dal do pozornosti, že z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu vyplýva, že správca dane v rámci výkonu daňovej kontroly vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie so zameraním na overenie pravdivosti účtovnej evidencie žalobcu v súvislosti s preverovaním skutočností rozhodujúcich pre správne určenie žalobcom priznanej daňovej povinnosti. Rovnako tak vyslovil, že výsledky dokazovania obsiahnuté v protokole o výsledku daňovej kontroly nepreukázali dôveryhodnosť žalobcom vedenej účtovnej evidencie a dokladov potrebných na preukázanie priznanej DPH za zdaňovacie obdobie november 2008. Ďalej uviedol, že správca dane výsledky svojho dokazovania zhodnotil v protokole o daňovej kontrole ako i v dodatočnom platobnom výmere. Mal za to, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že boli preukázané pochybnosti o skutočnej realizácii deklarovaných obchodov.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/99/2012-71 zo dňa 11. septembra 2013 tak, že žalobe vyhovie a súčasne žalobcovi prizná náhradu trov konania. Namietal, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je prejavom arbitrárnosti, čo spôsobuje jeho nezrozumiteľnosť z dôvodu zameniteľnosti, keďže jeho odôvodnenie je univerzálne použiteľné na akýkoľvek rozsudok vo veciach žalôb proti rozhodnutiu daňového orgánu a nijako sa konkrétne netýka predmetnej veci ako takej. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa sa nijako nevysporiadal s namietaným porušením zákonných ustanovení. Mal za to, že krajský súd nesplnil ani základné povinnosti pri preskúmaní zákonnosti postupu a rozhodnutí správnych orgánov vo veci práv vyplývajúcich z predpisov EÚ.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia k žalobe žalobcu, nakoľko odvolanie neobsahuje žiadne nové skutočnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 v spojení s § 250ja O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 246c veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôvodov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

Posudzujúc obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že argumentácia žalobcu v odvolaní, týkajúca sa nepreskúmateľnosti prvostupňového rozsudku z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia, je v plnom rozsahu opodstatnená. Krajský súd totiž odôvodnenie výroku napadnutého rozsudku založil iba na formálnom i keď rozsiahlom opise žaloby, vyjadrenia žalovaného,

citovaní jednotlivých zákonných ustanovení - paragrafových znení - na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov, pričom vlastnému právnemu odôvodneniu svojich záverov v napadnutom rozsudku venoval pozornosť v minimálnom rozsahu (na strane č.l. 7), čím postihol napadnutý rozsudok deficitom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že povinnosť súdu vyrovnať sa s argumentmi účastníkov súdneho konania je jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 a sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad". (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 380/08, sp. zn. III. ÚS 172/2010 a sp. zn. II. ÚS 537/2010 - www.concourt.sk).

Napadnutý rozsudok postráda dostatočne argumentačne zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemôže argumentáciu účastníka iba odmietnuť ako nesprávnu, ale jeho povinnosťou je tiež uviesť v čom jej nesprávnosť spočíva. Argumenty súdu musia byť jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne. Konštatovanie súdu, že argumenty účastníka sú nesprávne alebo irelevantné, bez toho, aby súd uviedol, prečo ich považuje za nesprávne alebo irelevantné, možno považovať za arbitrárne.

Za stavu, že súd prvého stupňa sa s argumentmi žalobcu dostatočne nezaoberal, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako skonštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavke vyplývajúcej z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v zmysle ktorej je povinnosťou súdov uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody na ktorých svoje rozhodnutie založili. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je totiž nepochybne požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom možnosť konať pred súdom prvého stupňa, je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje účastníkovi konania dostatočné argumenty preukazujúce zákonnosť jeho rozhodnutia alebo postupu.

U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok ani vady správneho konania, pretože bolo nutné takéto rozhodnutie zrušiť a otvoriť tým krajskému súdu procesný priestor pre vydanie rozhodnutia nového, ktoré nebude postihnuté zmieneným deficitom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na vyššie uvedené, zrušil z procesných dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. napadnutý rozsudok a vec podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

V ďalšom konaní prvostupňový súd prejedná vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami účastníkov, vrátane odvolacích námietok žalobcu, znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej O.s.p.).

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.